

19.79x28.51	1/4	42	עמוד	ישראל היום! - שישיבת	01/2016	51293933-5
בית חולים אלי"ן מרכז לשיקום ילדים ונוע - 13440						

מתחונן לחתידים

כשעבוד אל-לטיף נדבק בגיל 8 חודשים בחיידק טורף, הרופאים לא נתנו לו זמן רב לחיות, המליצו לאמו להיפרד ממנו, ובהמשך קטעו את ידיו ורגליו ● אבל לשורד הקטן, כיום בן חמש, היו תוכניות אחרות: הוא משחק כדורגל, מצייר ומתרגל קפוארה ● היום הוא יחווה מקרוב את מרתון עבריה - עם סיוע צמוד

בתיחן אפשטיין אליאס

צילומים: אפרת אשל

לעמוד וללכת, נותר ללא רגליים מהאגן ומטה, וללא כפות ידיים. אבל מאז, לאחר שיקום אינטנסיבי בבית החולים **אלי"ן** בירושלים, ועם הרבה נחישות ותמיכה עצומה מההורים, הוא הסתגל לקושי. ילד רהוט. דובר ערבית, קצת עברית, קצת אנגלית. אני אומרת לו שהוא מלך, והוא מתקן אותי בעברית שהוא סוכה. ילד סוכה אוהב את צבי הנינג'ה, וגיבורי על, והכי אוהב לשחק כדורגל ול-עשות ספורט. היום הוא יגשים חלום, כשישתתף במרתון טבריה. כבר כמה שבועות שהוא מתאמן לקראת רגע השיא הזה עם חיים זיסמן, מרתוניסט ומנהל פרויקטים מיוחדים ב**אלי"ן**. זיסמן יתאמן לגובהו של חיים. מכיוון שלעבוד אין רגליים שיאזנו את משקלה, הוסיפו לה **אלי"ן** משקולת קדמית.

בוד אל-לטיף בן החמש אוהב לעשות תרגילי קפוארה. הוא נשען על מרפקיו, מניח ראש קטן שחור שיער על הרצפה, ובתנועה מיומנת מרים את האגן והראש כלפי מעלה, נותר על מרפקיו. אחר כך הוא מקפיץ את האגן בחזרה אל הרצפה הקרה, מיישר את הידיים ומתגלגל על הצה. משם יפתח בנחילה מהירה בחזרה אל הקיר שממנו בא, יעשה סיבוב על הרצפה ויסיים את התרגיל בקירת ראש מאושרת. אמו, אללא, מעריצה אותו. מחבבת, תומכת. מבקשת ממנו לע"שות עוד תרגיל, ועוד סיבוב, אומרת לו שהיא גאה בו. בגיל תשעה חודשים תקף את עבוד חיידק טורף, שאיים על חייו. אחרי אינספור בדיקות, וכדי למנוע מהזיהום להתפשט, נאלצו הרופאים לקטוע את ארבע גפיו, בזו אחר זו. התינוק, שרק החל

26.51x33.65	2/4	43	עמוד	שישבת	ישראל היום!	01/2016	51294024-7
בית חולים אלי"ן מרכז לשיקום ילדים ונוע - 13440							

באימונים לקראת המרתון, עם חיים זיסמן מארגון אלי"ן. "עבוד מאוד אוהב שרצים על במפרים, זה כמו רכבת הרים בשבילו"

51294081-0	01/2016	ישראל היום!	- שי שבת	עמוד 44	3/4	25.55x29.71
בית חולים אלי"ן מרכז לשיקום ילדים ונוע - 13440						

"כל כך שמחנו שהוא ניצל, שהוא בחיים, שרק אחרי שהבנו שהכל הסתיים, עצרנו ואמרנו אוקיי, עכשיו צריך לחשוב איך מקדמים אותו עם הנתונים הקיימים".

עבור היה בן שנה וחודשיים כשהשתחרר מבית החולים. החשיבה שלו התפתחה, גם יכולות התיקשות, אבל הוא היה צריך ללמוד איך להתפתח במצב הפיזי החדש.

"היינו מאוד מודאגים, איך הוא יתאים את עצמו למציאות. פחדתי שכשהוא יגדל, הוא ישאל כל הזמן 'למה אני ככה', 'איך אני יכול לחיות ככה'. פחדנו שלא נוכל למצוא לו מסגרת מתאימה שתכיל אותו, ושהוא יוכל להתפתח בה. לא ידענו איך החברה תקבל אותו, איך הגן יקבל אותו. אבל ידענו שנעשה הכל כדי שהוא יקבל את הכלים הטובים ביותר כדי לגדול כמו שצריך".

"חיפשנו מקום שיתאים לו, שיוכל לשקם אותו וללמד אותו איך להתנהל במצב החדש. גיסתי עובדת כפיזיותרפיסטית בהרסה הר הצופים, והיא שמעה על אלי"ן והמליצה לנו על המקום. פחדנו קצת שהוא יקבל יחס פחות טוב בגלל שהוא ערבי, אבל כל זה נעלם כשהלכנו לשם. הבנו שיש לו סיכוי לנהל חיים כמעט רגילים למרות המוגבלות.

"אהבנו את זה שהם מסתכלים על כולם בעין שווה. שהם מטפלים טוב בילדים, נותנים להם להתבטא, נותנים להם כלים לחיים. וזה מבחינתי מה שהכי חשוב, במיוחד במצב של עובר.

"הגענו לכאן כשהוא היה בן פחות משנתיים, אמרו לנו שנבוא איתו לכמה ימים בשבוע. מגיל שלוש הוא התחיל לבוא בכל יום לבית הספר שפועל בבית החולים. אין לי מספיק מילים לספר עד כמה המקום הזה עשה טוב לילד שלנו".

"הוא לוחם מטבעו", מודקף ניראל (36) בגאווה. "שרד מחלה קטלנית, ועכשיו, למרות הנכות, מביא יותר אהבה ונחישות לכל מי שמסביבו. הילד הקטן הזה הוא נכס, שעוד יעשה דברים גדולים ויפיים אם יקבל את התנאים המתאימים, והמון המון אהבה. הוא יכול לתת לאנשים דוגמה איך להגיע לשלום פנימי ואיך לטפח מוטיבציה לחיות את החיים עם כל מה שיש".

עוזר בכביסה ובהכנת האוכל

מחלקת שח"ר (שיקום רפואי חינוכי) של אלי"ן הומה עכשיו ילדים. הלב יוצא אל הילדים האלו, גיי בורים קטנים שמתמודדים יום-יום עם קשיים פיזיים קשים מנשוא. יש כאן פגועי גפיים, משותקים מצי ווארם ומטה, חלקם אפילו מחוברים למכונת הנשמה. פגועי מחלות ותאונות, יהודים, ערבים, נוצרים, כל ההברלים נמחקים כאן, כי כולם חולקים גורל משותף ומטרת על שגדולה יותר מכל דבר אחר: ללמוד לחיות חיים רגילים ככל האפשר.

הם שובי לב. בחיובם התמימי, בנפנוף היד הקטנה לשלום, בשליחת הנשיקה באוויה. המחלקה מיועדת לילדים בעלי צרכים שיקומיים ורפואיים מגיל חצי שנה ועד 21, במטרה לשלבם בקהילה. הילדים מקיבלים טיפול רפואי וסיעודי, טיפול פרא-רפואי, ליווי על ידי יועצים מתחומי רפואה שונים ומעובדים סר-ציאליים, כשרובם מגיעים במסגרת יומית ולא נשארים בבית החולים.

הקירות עמוסים בתמונות צבעוניות. בתוך הכי"תות תלויים ציורי הילדים, חלקם נעשו בטושים ובצבעים שהוחזקו ביה, חלקם בפה או בעזרת ידיים תותבות. בכיתת המחשבים המתקדמת יושבים עכשיו כמה ילדים משותקים מצווארם ומטה, ומוזיזים בעזרת תנועות הראש עכבר מיוחד, שדרכו הם לומדים לתקשר עם העולם.

מאחורי מסדרון הכיתות נמצא גן המשחקים. נדירות עם כיסאות רחבים ותגורות בטיחות, מגלשות נמוכות שאליהן מובילות מדרגות במקום סולמות,

נוגעת בידיים שלו, והעור שלהן נהיה כבר שחור, מרוב שהרים היה מזהם. היריים הרגישו כמו פלסטיק, לא אמיתיות".

אבל עבור נלחם, והרופאים הצליחו לייצב את מצבו. אחרי כשבועיים של אשפוז הוא הועבר במסוק לבית החולים האוניברסיטאי בפרנקפורט, שמנוסה בטיפול במחלות זיהומיות. "אמרו לנו שם שזה מקרה נדיר יחסית, שבכל שנה מגיעים אליהם מכל העור לם שלושה או ארבעה מקרים כאלו, אבל יש כאלה שלא מספיקים להגיע בזמן. החיידק יכול לתקוף גם מבוגרים, ורק מעטים שורדים.

"הרופאים אמרו שלרוב, מי שנפגע מהחיידק סובל גם מבעיית כליות, ככה, שמיעה, לפעמים נגרם גם נזק מוחי. אבל למזלנו, עבור לא סבל מכל זה. הפגיעה שלו היתה רק בגפיים".

במשך עשרה ימים ניסו להציל את עובר. הוא טופל באנטיביוטיקה ובסטרואידים, אבל הזיהום המשיך להתפשט. הרופאים המליצו, בלב כבד, לקטוע את שתי רגליו.

אללא: "הם אמרו לנו שזאת הדרך היחידה להציל את חייו, כי הזיהום התפשט לאורך שתי הרגליים. אמרו שהחיים שצפויים לו הם רק עם התאמות למוגבלות הפיזית. מבחינתנו לא היתה שאלה בכלל, אבל חברים ומשפחה מסביב התחילו ללחוץ עלינו לא להסכים. אמרו לנו, איך ילד יכול לגדול בלי גפיים, איזה מבוגר הוא יהיה, אילו חיים צפויים לו.

"אבל אני ונידאל היינו אופטימיים כל הזמן. ידענו שזה מה שיציל את החיים שלו. שהחיים שלו לא ייגמרו ככה. התחלנו לקבל תחושה מאלוהים שזה לא סוף העולם, וצריך להירגע, כי נתמודד עם המציאות כמו שהיא. והסכמנו.

"רצינו אותו בחיים, ידענו שניתן לו את הטיפול הכי טוב. כשאני מסתכלת עליו עכשיו, אני מברכת את אלוהים בכל בוקר על זה שהוא חי".

36 ניתוחים עבר עבור בגרמניה. ניסיונות חוזרים לנקות את הדם מהזיהום החיידקי. קטיעת הרגליים. אחריהן נאלצו לכתות גם את שתי כפות הידיים.

"אבא שלו היה הולך ובא", ממשכה אללא. "אמא שלי והאחים שלי נשארו איתי לסירוגין לכמה חודשים. זאת היתה תקופה קשה, לא ידעתי מה קורה, פחדתי כל הזמן. ואו הוריעו לי שהזיהום נעצר, ושהוא בסדר. בסדר יחסית, כי המצב הפיזי שלו השתנה, אבל החשש לזיהום עבר.

"זה 42 ק"מ", עובר צוחק אלי בעברית. "את יודעת כמה זה רחוק? אפילו יש לי משקפי שמש של ספורט, כמו חיים. אני יודע שנגיע רחוק".

"באימונים עבור מאוד אוהב שאני רץ על במפרים", צוחק חיים, "זה כמו רכבת הרים בשבילי".

הידיים השחירו מרוב זיהום

כשעבור היה בן חודש, הוא עבר עם אמו מכפר עקב שבמזרח ירושלים לדיסלדרוף שבגרמניה, שם היתה אמורה ללמוד לתואר שני בהיסטוריה של אירופה. היא שכרה דירה באזור הקמפוס, ובעלה ניראל, שעבד כמהנדס בארץ, בא לבקר מדי פעם.

עבור התפתח יפה, בגיל שמונה חודשים כבר החל ללכת כשהוא אוחז בחפצים. הוריו היו מאושרים. ב-8 במאי 2011, הם זוכרים את היום ההוא כאילו היה היום, הוא התעורר לפנות בוקר בככי.

"הוא היה רותח מחום, בקושי פקח את העיניים", מספרת אללא (30). "ככה בלי הפסקה ואחר כך הפסיק להגיב, היה מאוד מעורפל. וזה תינוק שהיה מתעורר תמיד בחייה".

"תפסתי אותו ורצתי לבית החולים בקמפוס. נורא נבהלת. בבית החולים החלו לערוך לו בדיקות, כדי לגלות מה עובר עליו.

"לקראת הערב החלה להופיע פריחה על הבטן והגב, והוא הועבר לטיפול נמרץ. רק אז הרופאים הבינו שמדובר בסוג של חיידק טורף, שמשפיע על כל המערכות בגוף. הם אמרו לי: 'יש לך כמה שעות להיפרד ממנו'. הייתי בשוק".

עיניה מרצדות, מתכווצות, כשהיא נזכרת באימה שאחזה בה באותם רגעים. "חשבתי שהם מגוימים. לא האמנתי. איך אפשר להאמין לדבר כזה? אבל כשנתנו לי להיכנס לראות אותו, זה היה נורא. הסתכלתי עליו, הנחתי עליו את היד, ואמרת, זה לא הבן שלי. הוא היה נפוח מסטרואידיים, העור החליף צבעים, אמרתי, לא יכול להיות, זה לא הוא.

"יצאתי משם והתקשרתי לאחותי, שתלך לבית שלי ותספר לבעלי. שמישהו ייקח אותו לשדה התי עופה וידאג שהוא יבוא לכאן, כי זה שוק. לא רציתי שהוא ינהג, לא רציתי שיקרה גם לו משהו. למחרת בצהריים הוא הגיע".

בכל יום שעבר, הרופאים אמרו לאללא ולניי דאל שאין להם עוד הרבה זמן איתו. שהימים הבאים קריטיים. שהזיהום התפשט בדמו של הילד. "הייתי

האם, אללא: "היינו כל הזמן אופטימיים. ידענו שהקטיעה תציל אותו. שהחיים שלו לא ייגמרו ככה. התחלנו לקבל תחושה מאלוהים שזה לא סוף העולם, ושצריך להירגע, כי נתמודד עם המציאות. עכשיו אני מברכת בכל בוקר על זה שהוא חי"

האב, נידאל: "עבור הוא לוחם מטבעו. שורד. למרות הנכות, הוא מביא יותר אהבה ונחישות לכל מי שמסביבו. הילד הקטן הזה הוא נכס. יכול לתת דוגמה איך להגיע לשלום פנימי ואיך לטפח מוטיבציה לחיות את החיים עם כל מה שיש"

ויונו אמיתי, עם חיים זיסמן (מימין) ואביו. "אפילו יש לי משקפי שמש של ספורט", הוא מתגאה

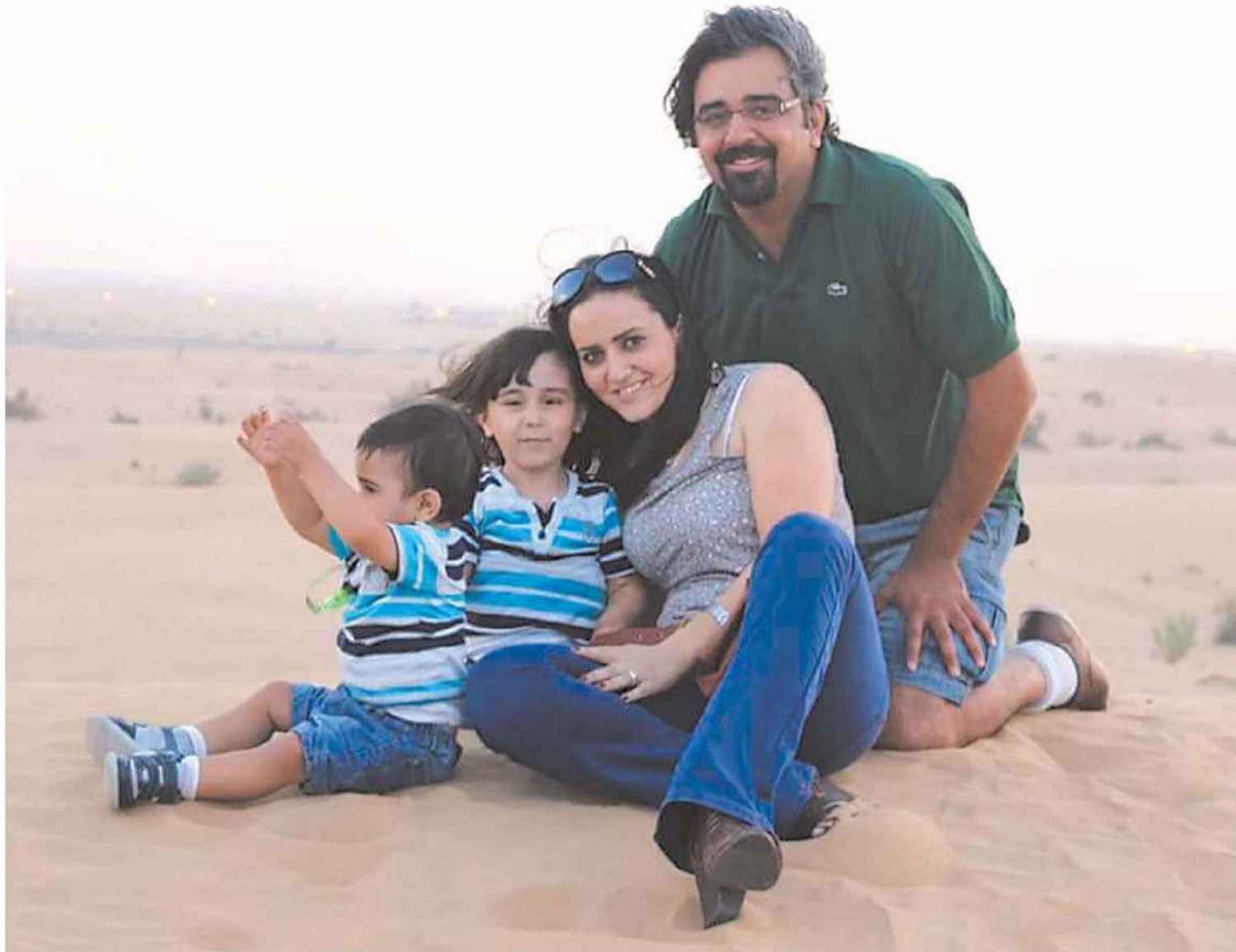
מחלקת שח"ר (שיקום רפואי חינוכי) של אלי"ן הומה גיבורים קטנים שמתמודדים יום-יום עם אתגרים פיזיים פגועי גפיים, משותקים מצווארם ומטה, חלקם מחוברים למכונה. יהודים, ערבים, נוצרים - כאן ההבדלים נמחקים

25.54x31.7	4/4	45	עמוד	שישבת	ישראל היום!	01/2016	51294173-2
בית חולים אלי"ן מרכז לשיקום ילדים ונוע - 13440							

"הוא לא שואל אותנו למה קרה לו מה שקרה, הוא מתנהג כרגיל, כאילו זה טבעי. הוא לא מקבל יחס אחר בגלל המוגבלות, ובזכות זה הוא לא מפונק. אח שלו יותר מפונק ממנו. אני מאמינה שאם היינו עושים הכל במקומו, הוא לא היה מתקדם"

"חידק טורף? חשבתי שהרופאים מגזימים. אבל כשנתנו לי לראות אותו, זה היה נורא. הסתכלתי עליו ואמרתי, זה לא הבן שלי. הוא היה נפוח מסטרואידים, העור החליף צבעים, אמרתי, לא יכול להיות, זה לא הוא"

"הוא היה עושה המון דברים בעצמו כבר כתינוק. היינו מניחים לידו בקבוק, והוא למד לקחת אותו בשתי ידיים ולשתות. היה זוחל בעזרת האגן והמרפקים כדי להגיע לחפצים. אפילו את המוצץ היה מכניס לבד. כשראינו את זה, הבנו שהילד יסתדר"

עם אמו אללא, אביו נידאל ואחיו בן השלוש בהא. "חברים ומשפחה מסביבי שאלו איזה מבוגר הוא יהיה, אילו חיים צפויים לו בלי גפיים"

פאזלים עם חלקים גדולים הוא מצליח להרכיב. בחדרו יש לוח ציור, שעליו הוא מניח חלקי מגנט של משחק כדי לצייר, ומחזיק את העט בשתי הידיים. ככה נוח לו יותר, להחזיק דברים בשתי הידיים יחד, במקום להילחם בפרוטיות ארוכות.

לאחר שחזרו מגרמניה הנגישו את הבית שהחלו לבנות בכפר עין נקובא שליך אבו גוש. הרלתות גדולות ומותאמות למעבר כיסא גלגלים, המגירות במטבח נפתחות בלחיצה, מתגי האורות נמוכים. גם השירותים מותאמים. בחדר הילדים תהיה מיטת קו"מתיים עם מדרגות רחבות בצד אחד ומגלשה בצד השני, מעין מיטה בשילוב עם מתקן משחקים.

בקרוב הם יקבלו גם שני כיסאות גלגלים, ממנוע ורגיל. אמו אומרת שהביורוקרטיה הארוכה עיכבה את האישור ממשרד הבריאות, אבל עכשיו הוא הגיע סוף סוף. "עבור יוכל להחליט מתי להשתמש בכל כיסא". אללא לוקחת נשימה עמוקה. "בהתחלה פחדתי מימים קשים. פחדנו שכל האחריות תיפול עלינו. אבל ראינו שאנחנו מצליחים להסתדר, מתקדמים יחד איתו".

בשנה הבאה עבוד כבר לא יזדקק לעזרה רפואית, ולכן לא יוכל להמשיך ללמוד באלי"ן. מצד שני, הוא עדיין יצטרך טיפול מיוחד, עוזרת שתהיה לידו כל הזמן ומקום נגיש.

"היה לי קשה למצוא לו מוסד שיתאים לצרכים שלו", אומרת אמו. "בסוף הגעתי לבית הספר הר"י לשוני יד ביד בירושלים. מנהלת בית הספר נפגשה איתו, ואמרה לי שבהתחלה, כשהיא שמעה על ילד בלי גפיים, היא חשבה שמדובר בילד בעל מוגבלות גבוהה. אבל היא אמרה שאחרי שלוש דקות איתו, לא יותר מזה, היא שכחה שיש לו נכות פיזית. הוא צחק, סיפר סיפורים, ניהל שיחה, דהים אותה. אני בטוחה שיהיה לו טוב שם. אני יודעת שהוא יכול לעשות הכל. אפילו מרתון". ●

batchene@israelhayom.co.il

עוד לפני שקיבל את הרגליים החדשות, ביקש מהוריו נעלי כדורגל. הם מיהרו לקנות לו, ועכשיו הוא נועל אותן. ככה הוא משחק כדורגל ("אני שוער מצוי"), ככה הוא מסתובב בבית החולים. ככה הוא גם מרגיש גבוה יותר. זה מה שחשוב לו, לילד החייכן, להיות גבוה יותר, בעיקר מאחיו הצעיר.

"הוא אמר לי שלא יכול להיות שאחיו הקטן יהיה יותר גבוה ממנו, ולכן עבוד הסכים לקחת רגליים תותבות לפני כחצי שנה", אללא מסתכלת עליו הולך בחזרה לכיתה בעזרת ההליכון. אין לו פרוי טווח לירידיים.

"כשהוא היה בן שלוש, קיבלנו פרוטות לירידיים, שנקשרות לכתף ובקצה שלהן יש וו. הקשירה לכתף אמורה להחזיק אותן במקום, אבל הוא לא מסתדר איתן. זה ככה, זה לא נוח, הפריע לו לזחול, כי הוא הרי חייב להשתמש בכל הגוף כדי לזוז.

"ניסינו עם הצוות בבית החולים למצוא משהו אחר, שיהיה שוויון באורך שתי הידיים, שהוא יוכל להישען על הידיים ולשחק עם האגן, אבל זה לא היה לו נוח. אז בינתיים הוא פשוט מעדיף ככה".

"עבוד הוא סמל לילדים שכל העולם פתוח בפניהם, ותפקידנו הוא לסייע להם ולא לתת למגבלה הגופנית להכריע את גורלם", אומרת ד"ר מורית בארי, מנכ"לית אלי"ן. "הרפואה, הטכנולוגיה והגני סיון מאפשרים לנו להבטיח עתיד טוב יותר לילדים".

יקבל שני כיסאות גלגלים

בבית החולים פועלים כל העת לגיוס תמיכה כספית לבית החולים, שנחשב כמלכ"ר ואינו מקבל תמיכה מהמדינה, אלא רק מהתחייבויות תשלום של קופות החולים ומתרומות. פרויקט "ללא גבולות", במסגרתו ירוץ עבוד במרתון, הוא חלק ממסע גיוס התרומות. כשעבוד בבית, הוא משחק באיפה, שפותח בפניו עולם שלם למרות המוגבלות. בונה מגדלים מקוביות גדולות, שאותן הוא יכול לאחוז בשתי ידיו יחד. גם

כדי שהילדים יוכלו לטפס בעצמם. מהרגע שהשתחרר מבית החולים בגרמניה, למד עבוד להתמודד עם מצבו החדש, בעידוד הוריו. "ככה זה ילדים, מסתדרים עם מה שיש", אללא מחבבת את עבודה, מניפה אותו אל על. גם בעבודתה, כמנהלת פרויקטים בעמותת "Save the Children" העולמית, בסניף שממוקם ברמאללה, היא מקדישה את כל כולה לילדים. אחריות גדולה על כתפיה הצרות, והיא עומדת בה בגבורה.

"הוא היה עושה המון דברים בעצמו כבר כתינוק. הבין שזה מה שיש לו, ועם זה הוא צריך להסתדר. היינו מניחים לידו בקבוק, והוא למד לקחת אותו בשתי הידיים ולשתות. היה שוכב על הרצפה על הבטן ומתחיל לזחול בעזרת האגן והמרפקים, כדי להגיע לחפצים. אפילו את המוצץ שלו היה תופס בשתי ידיים ומכניס לפה. איך שראינו את זה, הבנו שהילד יסתדר. ואנחנו ניתן לו את כל הכלים כדי להסתדר. גם עכשיו הוא עוזר לי יותר ממה שחשבתי שהוא יכול. עוזר לי להביא את הכביסה, אוכל לבד, מביא אוכל לאחיו בן השלוש, בהא. כשאחיו היה תינוק, עבוד היה מביא לי את החיתולים שלו, שאוכל להחליף לו. הוא לא שואל אותנו למה קרה לו מה שקרה, הוא מתנהג כרגיל כאילו זה טבעי. הוא לא מקבל יחס אחר בגלל המוגבלות, ובזכות זה הוא לא מפונק. אם ככה, אח שלו יותר מפונק ממנו. אני מאמינה שאם היינו עושים הכל במקומו, הוא לא היה מתקדם.

"עבוד מאוד כריזמטי. הוא מדבר הרבה, מושך את תשומת הלב. כשאחיו רואה שהוא לא במרכז, הוא מנסה למשוך תשומת לב בכבי, בפינוק. אז אני מנסה לעשות את הבאלאנס בין שניהם, להגיד לו שהוא חשוב כמו עבוד".

אללא מחליפה לעבוד את מכנסי האימון בג'ינס אופנתי, שמתיישב על הרגליים התותבות שלו. אלו שתי רגליים צמודות, בגלל הקטיעה מהאגן, והוא מצליח להזיז אותן כשהוא נשען במרפקיו על הליכון.